

Groeimarkt van de Schermsport

Profielwerkstuk door M. Bonefaas

Onderwerp: Een marktbenadering middels een analyse in sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen.

Doelstelling: Een algemeen groeimodel creëren voor de schermsport

Onderzoeksvragen:	pag
1. Hoe wordt de sport in Nederland ervaren?	3
2. Marktgrootte: Hoeveel mensen zijn er aangesloten bij de sportbonden? Deelmarkt: Wat is het aandeel van de schermsport in de genoemde marktgrootte?	6
3. Hoe ziet de huidige marktbezetting er uit in het Rijnmondgebied?	8
4. Wat leert ons het segmenteren van de markt?	13
5. SWOT - analyse	16
6. Conclusies: Marktbenadering in de wijze waarop schermverenigingen kunnen groeien	19
7. Bronvermelding	20

Hypothese:

Als antwoord op de gestelde onderzoek vragen verwacht ik een methodiek te duiden op welke manieren het aantal bij de KNAS aangesloten schermers kunnen groeien. Deze methodiek betreft in marktonderzoek een aanpak van diverse initiatieven welke tezamen versterkend werken.

1. Hoe wordt de sport in Nederland ervaren?

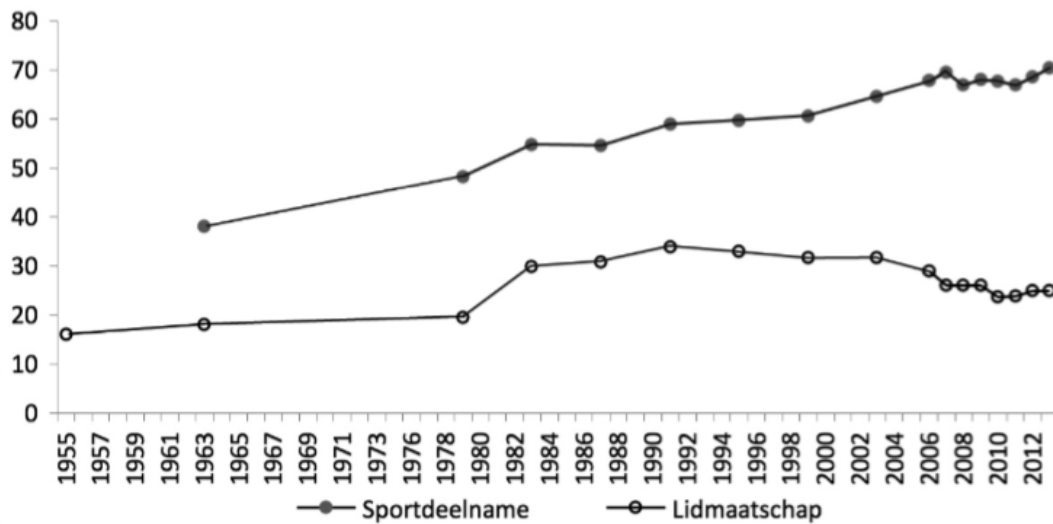
Koen Breedveld, bijzonder hoogleraar sportsociologie en sportbeleid aan de faculteit der sociale wetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen heeft een inaugurele rede op 16 april j.l. 1) gegeven. Hij gaat hierbij in op de plaats van sport in de Nederlandse samenleving en op de vraag hoe verschillen in het deelnemen aan sport kunnen worden verklaard. Hij laat zien hoe steeds meer mensen zijn gaan sporten en Nederland meer een sportland is geworden. Tegelijk doet nog steeds zo'n 5 miljoen Nederlanders niet aan sport, zitten veel achter tv en computer. www.sportdeelname.nl

De sport in het algemeen is anno 2014 een industrie geworden. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (2013) schat de omvang van die industrie op 12,7 miljard euro – goed voor 1,6 procent van de werkgelegenheid en 1,0 procent van het bruto binnenlands product. Hoewel de aandacht van de media uitgaan naar topsport reikt de economie veel verder. Nederland heeft 24.000 sportverenigingen, 1.900 fitnesscentra, 1.600 zwembaden (waarvan 700 openbaar) en 1.500 maneges. Dat Nederland heeft kunnen uitgroeien tot een 'sportland' is in belangrijke mate te danken aan de overheid met een belangrijke impuls gegeven in 1994 waarbij sport wordt opgenomen in de naamvoering van het departement Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Sport komt hierdoor dicht bij het gezondheidsbeleid te staan. De sport zelf bouwt aan een Olympisch plan 2028 (NOC.NSF 2009) en in diverse rapporten wordt de breedtesport opgenomen. Er komen nieuwe leerstoelen in de sport. Kortom: er is aandacht en er is groei tot circa 2006. Sportparticipatie: uitdagingen voor wetenschap en beleid.

Anno 2014 heeft Nederland acht miljoen sportbeoefenaren met een economische bijdrage van 12 miljard.

Prof Breedveld werkt aan het beter gebruik maken van bestaande data in:

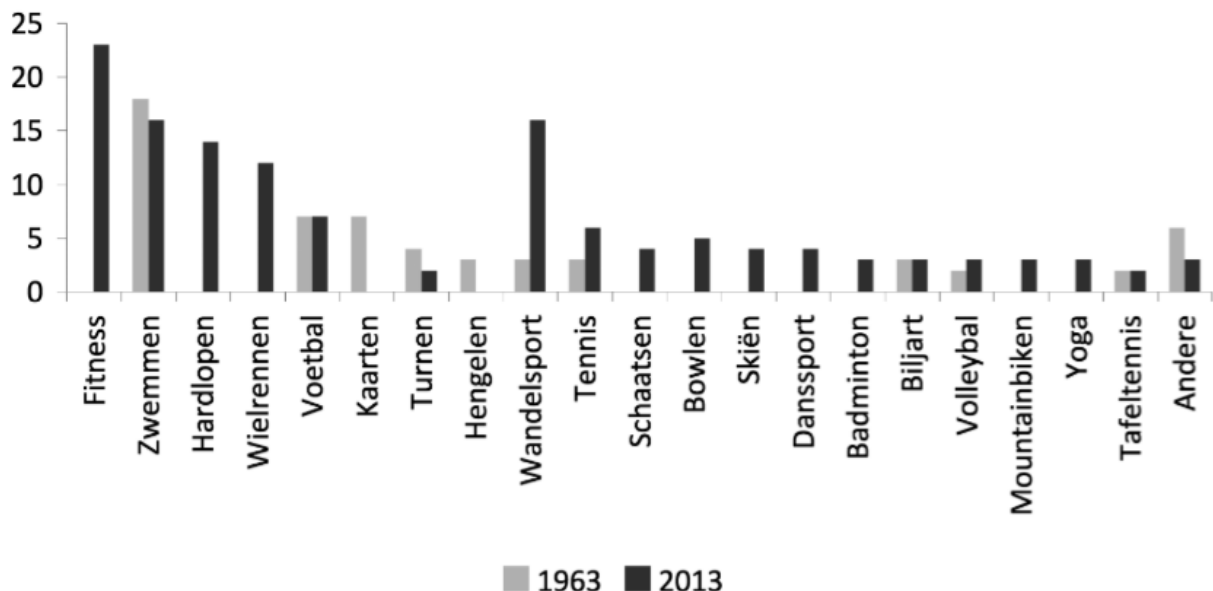
1. een beter meer omvatten verklaringsmodel voor de sociologische deelname verschillen in de sport.
2. het in kaart brengen van ontwikkelingen in lokale sportvraag en -aanbod om de effectiviteit van het huidig sportbeleid te kunnen beoordelen
3. deze vragen beantwoorden op nationaal en internationaal niveau, mede als landvergelijken onderzoek
4. de maatschappelijke betekening van sport (gezondheid, sociaal, waar productief en waar contraproductief

Figuur 1: sportdeelname en lidmaatschap sportverenigingen 1955-2013, bevolking van twaalf jaar en ouder.

Bron: CBS (Vrije-tijdsbesteding in Nederland 1962-1963, CBS 1964, 1965); SCP-AVO 1979-2003 (bewerking Mulier Instituut); OBIN 2006-2013 (bewerking Mulier Instituut).

In bovenstaande grafiek (zie er onder vermelde bron) blijkt dat er nauwelijks groei is in de sportdeelname in de laatste jaren. Dit laat zich verklaren doordat een groeiende groep burgers zich prima kan vermaken in de sport buiten een vereniging om zoals het met elkaar afspreken om te gaan zwemmen, naar de fitness te gaan, te fietsen, hardlopen, etc. De conclusie is dat er een groeiende groep mensen c.q. sportconsumenten is die ook zonder vereniging sportief goed uit de voeten kan. In onderstaande grafiek lezen we over sportverschuivingen waarbij b.v. het zwemmen op de eerste plaats in 1963 is verdrongen door fitness in 2013.

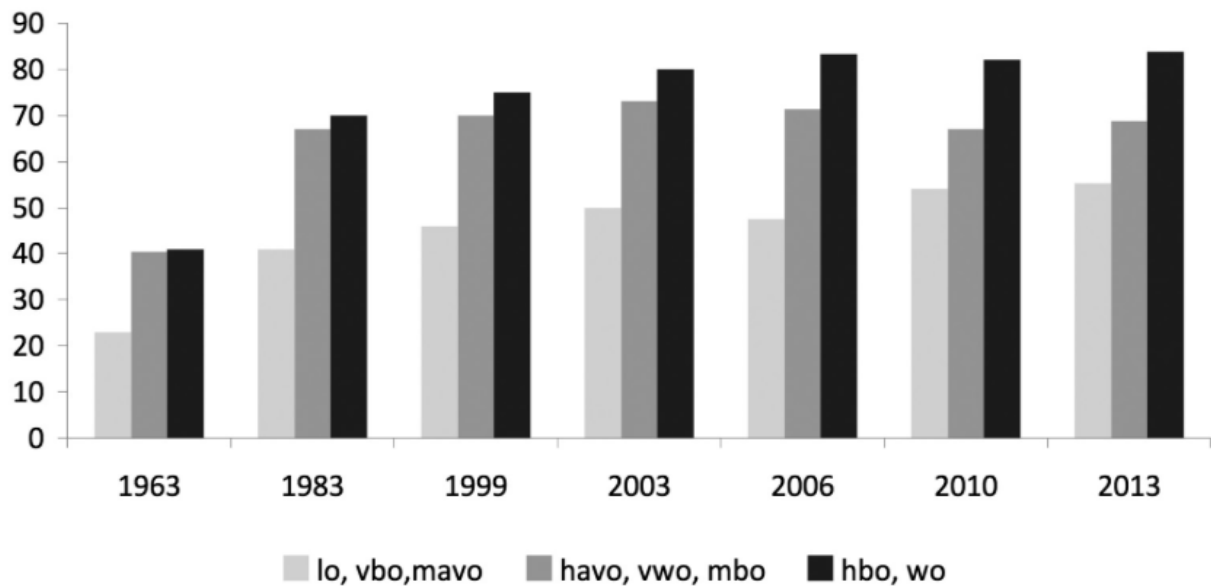

Figuur 2: sportdeelname per tak van sport, 1963 en 2013, in procenten van de bevolking van 12 jaar en ouder.

Bron: CBS (Vrije-tijdsbesteding in Nederland 1962-1963, CBS 1964); OBIN 2013 (bewerking Mulier Instituut).

Weergegeven zijn de 20 meest beoefende takken van sport per 2013, alsmede de categorie 'anders'.

Belangrijk in de oratie is ook de sociale ongelijkheid

Figuur 3: sportdeelname naar opleidingsniveau, 1963-2013, in procenten van de niet-schoolgaande bevolking van 20-79 jaar.

Bron: CBS (Vrije-tijdsbesteding in Nederland 1962-1963, CBS 1964); SCP-AVO 1983, 1999, 2003, geciteerd in Breedveld 2006:301; OBIN 2006, 2010, 2013 (bewerking Mulier Instituut). Cijfers over 1963 hebben betrekking op de bevolking van 12 jaar en ouder.

Hoger opgeleiden doen meer aan sport dan lager opgeleiden en de verschillen zijn in de afgelopen tientallen jaren niet significant kleiner geworden hoewel 2010 tot 2013 een lichte stijging laat zien t.o.v. 2006.

Er is discussie over het feit dat rijke mensen meer aan sport doen dan arme mensen. Prijsstijgingen zoals bij zwembaden en verenigingen lokken vele protesten uit. Toch hoeft sport geen dure hobby te zijn en burgers geven dan ook in enquêtes aan dat gebrek aan geld zelden een factor vormt tot het besluit om niet te sporten.

Samenvattend in marketingtermen kunnen er drie conclusies worden getrokken:

1. Constante marktomvang: De huidige markt groeit niet meer in volume (figuur 1)
2. Schermen als deelmarkt van die huidige markt kan alleen groeien door verdringing.
3. De marktomvang zou groter kunnen zijn als de deelmarkt van het schermen ook de lager opgeleiden zou kunnen aanspreken. (figuur 3)

2. Marktgrootte

Huidige Marktgrootte:

De schermsport kan als een sport-deelmarkt worden gezien die, in zijn specifieke beoefening, onderscheidend is in de 'Martial Arts' ofwel de 'gevechtkunst'. Hiermee is statistisch al aangegeven in welk klein deelgebied de schermsport zich bevindt. Uit de grafiek op pag 4 blijkt dat dit gebied valt onder de naam 'Andere' (fig.2) wat totaal 3% uitmaakt van een omvangrijke verscheidenheid aan sporten welke niet tot de top-20 behoren. Dit betreft alle sportbeoefening wel en niet aangesloten in verenigingsverband.

Schermen is een sport in verenigingsverband. In getal: De NOC*NSF rapporteert jaarlijks het aantal leden van de bij de sportkoepel aangesloten sportbonden. (Ledental NOC*NSF over 2013) Het totale ledental van de sportbonden bedraagt in 2013: 4.776.340 leden.

De aangesloten schermers zijn in totaal 3.156 verdeeld over 71 schermverenigingen wat een gemiddelde geeft van 44 aangesloten schermers per vereniging.

3.156 bij de bond aangesloten schermers over een totaal van 4.776.340 = ca 0,066%

Deze feitelijke omvang van 3.156 leden zou groter kunnen zijn als eenieder binnen de schermvereniging ook aangesloten zou zijn bij de KNAS. Dit is niet het geval. Een van de redenen is dat er aspirant leden zijn waarvan de vereniging nog niet zeker weet dat zij blijvend zijn. Dit kan in de eerste maanden nog het geval zijn maar aspirant leden kunnen te lang in deze status blijven hangen om diverse redenen.

Deze redenen zijn dat verenigingen:

1. de KNAS-contributie niet in hun lidmaatschap opgenomen om financieel laagdrempelig te blijven. Alleen voor leden die lid zijn geworden en gebleven over een periode langer dan 1 jaar worden ook als lid van de KNAS ingeschreven.
2. hebben de KNAS-contributie wel in hun lidmaatschap opgenomen maar wachten het jaar af of het aspirant-lid ook blijvend is.
3. hebben te maken met grote wisselingen in aanbod zoals bij de studenten en worden alleen schermers aangemeld indien zij aan schermtoernooien willen meedoen.

Enige navraag bij diverse verenigingen geven een indicatie van tenminste 10% niet bij de KNAS aangesloten schermers waarmee de huidige omvang 3.471 zou kunnen zijn i.p.v. 3.156. Teneinde dit cijfer enigszins te kunnen 'zuiveren' in positieve zin is het belangrijk om het Brassard systeem in elke vereniging te implementeren. Het Brassard systeem staat beschreven op de site: https://www.knas.nl/brassard_systeem .

Implementatie van het Brassard systeem: De maître heeft hier een cruciale rol omdat er een brede steun moet worden verkregen in de vereniging. Allereerst moet een bestuur het nut van een opleiding inzien en steun toezeggen. De wijze van de betaling van € 12,50 per boekje moet ook duidelijk zijn. Pas dan kan de maître voorlichting geven tijdens een ALV met herhaling op een schermavond voor elke groep om tot een gezamenlijk besluit (dus met de schermers) te komen het Brassard te implementeren. De maître geeft hierbij ook aan wat het voor hem betekent: Hij zal in zijn lessen moeten aangeven welke stof er behandeld wordt hetgeen betekent dat de lessen beschreven moeten worden op een wijze die de deelnemers kunnen volgen en correleren met de stof uit het Brassard boek. Op de site van de KNAS(https://www.knas.nl/brassard_systeem) staat schematisch beschreven (<https://www.knas.nl/file/192/Brassard-systeem%20KNAS.pdf>) hoe de maître het examen mag afnemen voor de eerste drie delen. Toch verloopt het geheel in het land niet overal op dezelfde wijze. Bij de een is het doorlezen van het boekje vrijwel voldoende terwijl er bij een andere vereniging gestructureerd wordt gewerkt en geëxamineerd op de vereiste onderdelen. Ik kan hierbij verwijzen naar de structuur welke ik zelf heb ingebracht in de lessen welke o.m. aan de hand van het Brassard gegeven worden alsmede naar het gestructureerde examen. De lessen zijn te vinden op 'Lessen 2014' op <http://www.schermvereniging-trefpunt.nl/activiteiten/lessen/> en de examens op <http://www.schermvereniging-trefpunt.nl/brassard/>

Dit alles is openbaar aanwezig opdat elke vereniging hier een aanknopingspunt vindt hoe dit systeem te implementeren. De ervaring leert inmiddels dat de meerderheid van de schermers in hoge mate tevreden is over de structuur en het feit dat zij niet meer 'zomaar' komen schermen als zij geen wedstrijdschermers zijn. Zij ervaren nu opgeleid te worden in hun wapen en beter kunnen helpen met de lessen, beter kunnen jureren, meer thuis zijn in de terminologie, enz. Wedstrijdschermers en recreatieve schermers hebben een gemeenschappelijk doel van het halen van hun Brassard en dat brengt meer eenheid in de vereniging. Het voordeel voor de KNAS is dat er nu minder verborgen leden zijn.

3. Hoe ziet de huidige marktbezetting er uit in het Rijnmondgebied?

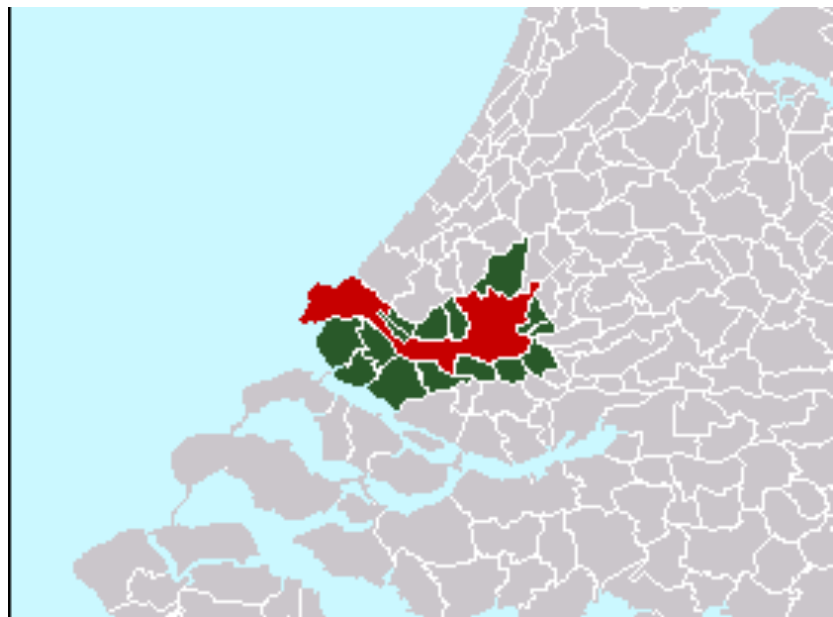
Het Rijnmondgebied is een zogenaamde stadsregio: De stadsregio Rotterdam is een samenwerkingsverband van 15 gemeenten in de regio Rijnmond. Samen vormen die gemeenten één van de acht stadsregio's: de belangrijkste stedelijke regio's in Nederland.

(: http://stadsregio.nl/veelgestelde-vragen#Wat_is_de_stadsregio_Rotterdam)

De stadsregio Rotterdam telt bijna 1,2 miljoen inwoners. Officieel heten die gebieden 'Wgr-plusregio's' en hebben ze bij wet vastgestelde taken en bevoegdheden en houdt het midden tussen een gemeente en een provincie. Voor de herkenbaarheid hebben de Wgr-plusregio's met elkaar afgesproken zich stadsregio's te noemen. In onderstaande regio-kaart is Rotterdam in het rood weergegeven.

Welke gemeenten werken samen binnen de stadsregio?

Albrandswaard
Barendrecht
Bernisse
Brielle
Capelle aan den IJssel
Hellevoetsluis
Krimpen aan den IJssel
Lansingerland
Maassluis
Ridderkerk
Rotterdam
Schiedam
Spijkenisse
Vlaardingen
Westvoorne

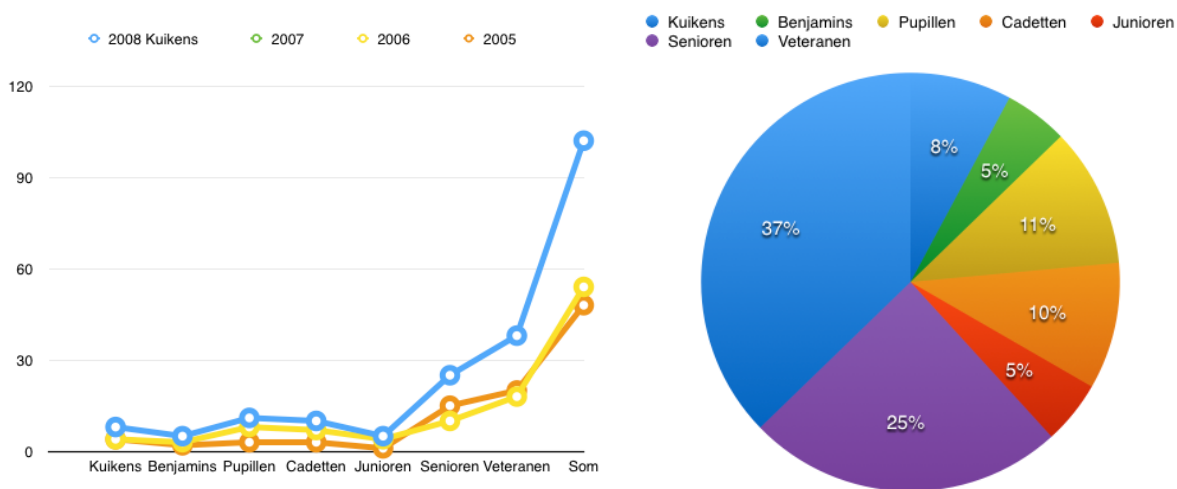
Op dit moment zijn er twee schermverenigingen op de Waterweg Noord-zijde gelokaliseerd: SV Zaïr in Rotterdam en SV Trefpunt in Vlaardingen.

De vereniging van Zaïr kent meer wedstrijdschermers waarbij de Maître Chakib Zaïr zelf ook nog altijd als wedstrijdschermmer actief is. Deze schermvereniging organiseert in commissie waarvan ik namens Trefpunt ook deel uit maak en in samenwerking met Topsport Rotterdam, de NK. Deze vereniging heeft twee schermavonden t.w. op maandagavond en woensdagavond. De verenigingen zijn bijna gelijk van grootte.

Trefpunt heeft een meer recreatief karakter hoewel ook Trefpunt inspanningen op het wedstrijdschermen gericht zijn binnen deze vereniging. Het Trefpunt organiseert middels mij mede het NK, het Oliebollentoernooi, Het Lente-Degen Toernooi en het Schelvispekel-Toernooi voor Sabel.

Tussen Trefpunt en Zaïr is er een samenwerking: ben je lid van één vereniging dan mag je bij beiden schermen zodat de schermers op een andere dag kunnen schermen indien gewenst of meer kunnen schermen in voorbereiding op een toernooi.

De verenigingen tellen tezamen 102 leden met een redelijk gelijkwaardige verdeling:

We zien dat deze verenigingen voor het overgrote deel bestaan uit senioren en veteranen: $37\% + 25\% = 63\%$

Merendeels komen de leden van Zaïr en Trefpunt uit de regio Rijnmond.

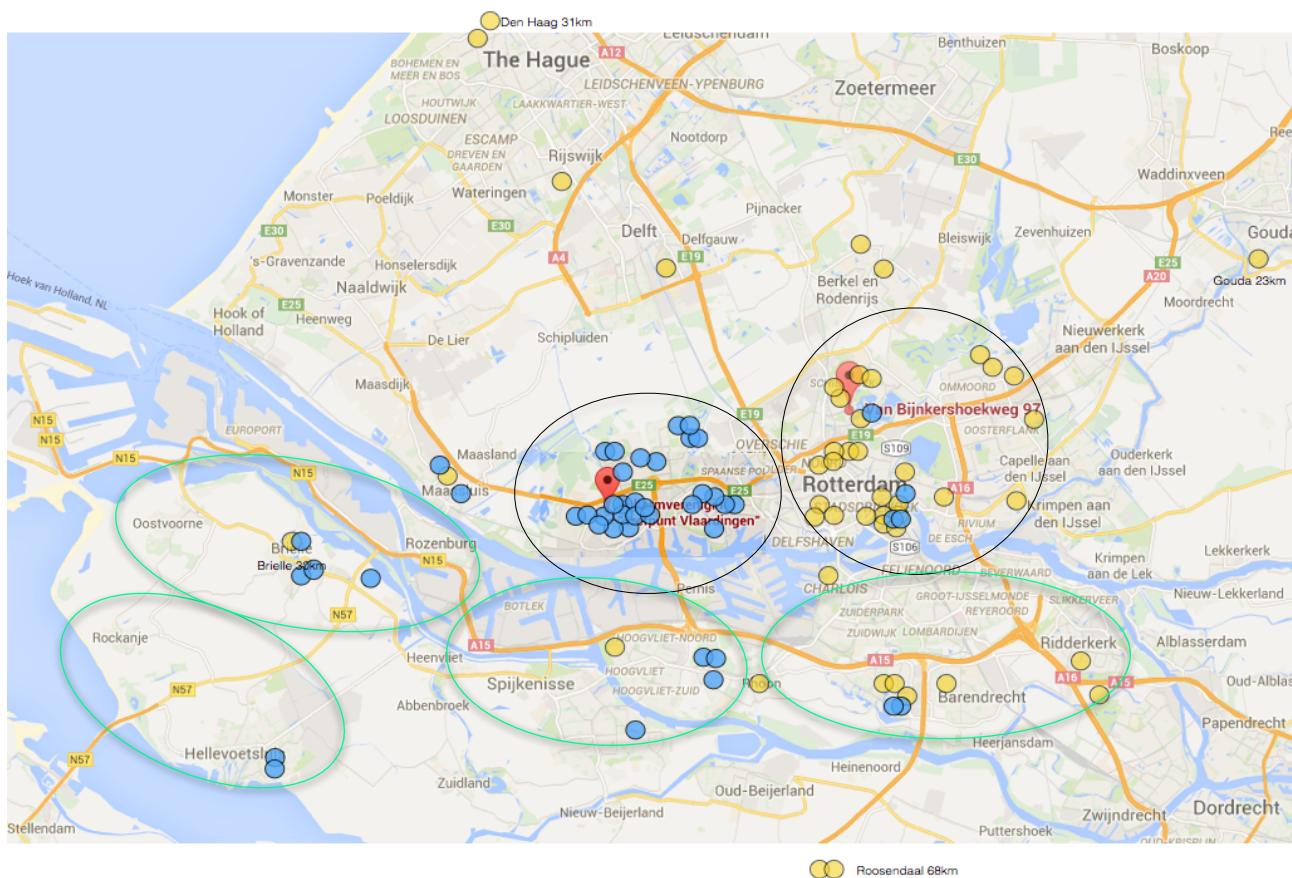
Omdat de ledenlijsten van beide verenigingen in mijn archief zijn is behalve de leeftijdsopbouw ook te bezien hoe de geografische spreiding is van beide verenigingen. dit is interessant om twee redenen:

1. In de aannames van de KNAS willen de ouders van kinderen binnen een straal van 3 km wonen en de senioren gaan tot ca 10 km.
2. Hoe is dit nu de geografische spreiding van de huidige schermers in Rijnmond? Zijn er 'lege' plekken te duiden die potentieel ingevuld zouden kunnen worden met een nieuwe schermvereniging of dependance?

In onderstaande kaart zijn met rode druppels de locaties aangegeven van Zaïr en Trefpunt. De locaties van de individuele schermers van Zaïr in het geel en Trefpunt in blauw. Vanuit de locaties zijn de grootste afstanden ongeveer 30km. De locaties zelf zijn 13 km uit elkaar gelegen aan dezelfde noordzijde van de Waterweg.

Het Trefpunt Vlaardingen wat meer gecentraliseerd dankzij het er naast gelegen Schiedam. De schermers van Zaïr bestrijken de deelgebieden Hillegersberg, Schiebroek, Noord, Kralingen met Crooswijk en alleen de (dure) kop van Feijenoord. SV Zaïr heeft een wat ruimere spreiding van haar leden.

Ten zuiden van het waterweg-gebied zijn geen schermverenigingen aanwezig.

De druk bewoonde gebieden van het zuiden van Rotterdam met de deelgemeenten Spijkenisse, Hoogvliet Albrandswaard, Charlois, Feijenoord-zuid en IJsselmonde, Ridderkerk en Barendrecht heeft een succesvolle schermverenging gekend. Dit was Les Faucons o.l.v. Maître Aad Valk. In grootte vergelijkbaar met Trefpunt en Zaïr. Destijds de organisator van het Maasstad-toernooi. De schermzaal was gelegen aan de Enk in Rotterdam Zuid. Toe de vereniging werd opgeheven waren de schermers natuurlijk welkom bij Zaïr en Trefpunt maar een minderheid heeft deze overstap gemaakt.

De groene ovalen stellen mogelijke locaties voor als vestiging voor nieuwe scherm-verenigingen.

Hellevoetsluis kende vroeger S.V.P. (Schermmvereniging Voorne - Putten). Hier was de maître Krijn van Baarle, de vroegere Maître van Hermandad van de politie van Rotterdam. Onder zijn C-bevoegdheid heb ik zelf mij A en B -opleiding kunnen

doen. Toen Krijn andere initiatieven ondernam in de wereld met zijn vrouw Jeane als kok in Zuid-Europa heb ik de lessen op mij genomen tot het bestuur geen opvolging meer kon vinden waarna de vereniging ophield te bestaan.

Natuurlijk is er scherminteresse in Brielle zoals blijkt uit dit bericht. Brielle heeft een mooi adherent gebied naar Rozenburg, Oostvoorne, Rockanje en Zwartewaal.

Wederom Briels succes op schermtoernooi

27 mei 2013 12:27 | 260 keer bekeken | [Nieuws](#) » [Actueel](#)

BRIELLE - Jongstleden zaterdag 25 mei was het weer zover, schermvereniging Prometheus uit Delft had zijn jaarlijkse schermtoernooi voor de jeugd georganiseerd.

Er werd geschermd met floret door Kuikens (geboortjaar 2003 en later) de Benjamins (* 2001 en 2002) en de pupillen (1999-2000).

Zowel bij de Kuikens als bij de Benjamins viel er Briels succes te vieren. Jules Gloudemans behaalde een knappe gouden medaille bij de kuikens, en Jesse Slaats veroverde een zilveren medaille bij de benjamins. Beide schermers komen uit voor schermvereniging het Trefpunt.

<http://www.brielsnieuwsland.nl/nieuws/actueel/wederom-briels-succes-op-schermttoernooi/2/479>

De twee linker schermers op de foto (Jules Gloudemans en Jesse Slaats) reizen ca 30 km om naar Trefpunt te komen. Dat lijkt niet ver maar Voorne en Putten zijn eilanden en het verkeer stagneert er met grote regelmaat richting het noorden. De eilanden Voorne en Putten bieden ruimte voor twee schermverenigingen.

Het ter ziele gaan van Les Faucons uit het gebied van Feyenoord als schermvereniging is niet uniek. Zelf heb daar ca 10 jaar schermlessen verzorgd als tweede leraar. Aad Valk was met zijn vrouw Carla het hele bestuur van de vereniging. Op het moment dat er om gezondheidsredenen gestopt moest worden had ik geen tijd om de vereniging voort te zetten. Het les geven zou geen probleem zijn maar een vereniging besturen met alles waar daarbij komt was voor mij ondoenlijk. Omdat er geen vervanger was stopte de vereniging.

E.M.M. werd in 1864 opgericht en is de oudste schermvereniging van Nederland. Het secretariaat is o.l.v. Margriet van Kranenburg in Rotterdam en nog altijd ingeschreven als vereniging bij de KNAS. In november j.l. bestond de vereniging 150 jaar. Deze vereniging is niet meer actief. Belangstellenden worden verwezen naar Trefpunt en Masque de Fer in Zwijndrecht. Het ontbrak E.M.M. aan bestuurlijke en leden-initiatieven, ledenaanwas en lokatie. De Voorzitter Herman Zonligt kampte ook met gezondheidsproblemen. In theorie zou de oudste schermvereniging van Nederland in de Rotterdam Zuid - lokatie nieuw leven kunnen worden ingeblazen.

Uitgaande de marktbezetting in het Rijnmondgebied vallen er vier grote leemten op die initiatieven voor het oprichten van een schermvereniging of de vorming van een dependance zonder meer zouden lonen. De culturen van Brielle en Hellevoetsluis als historische vestingsteden vragen in principe om schermverenigingen terwijl in het Feyenoord-gebied (E.M.M.) zowel als in Spijkenisse goede mogelijkheden zijn.

De KNAS biedt het 'Witte-Vlekkenplan' als ondersteuning. Alles valt of staat met initiatieven welke natuurlijk tijdrovend zijn. Als leraar heb ik drie verenigingen niet willen continueren omdat ik wel als verdienstelijk leraar kan optreden maar geen zin heb in bestuurlijke taken. Als leraar / coach / scheidsrechter functioneer ik als er sprake is van bestuurlijke steun. Om dezelfde reden heb ik TYR verlaten. TYR was de studenten schermvereniging van het Erasmus.

Mijn huidige werk bij Trefpunt Vlaardingen wordt zeer ondersteund, gewaardeerd en laat alle ruimte om mij als leraar de vereniging naar een nieuwe toekomst te leiden. De initiatieven naar de leden in het Brassard-systeem, het letterlijk en figuurlijk uitschrijven van een schermcursus ter ledenwerving, de herintroductie van toernooi-deelnemers en hiervoor scheidsrechter taken te vervullen is tijdrovend maar lonend. Andere taken zijn de begeleiding in de lessen Mady en Ynet die voor hun niveau 3 worden opgeleid. Na mij moet een vereniging verder kunnen. Mogelijk kan het bestuur van Trefpunt mij helpen een dependance op te zetten na mijn opleiding tot Maître hetgeen ik neerschrijf als gedachte, niet als belofte.

Op dit moment zijn er initiatieven door o.m. Edwin Treffers en Boudewijn Wisse om de lege lokatie in Feijenoord op te vullen. Het zou mooi zijn als gedacht zou kunnen worden aan E.M.M. omdat Rotterdam dan zich met meer historie in het schermen kan plaatsen.

4. Wat leert ons de Marktsegmentatie?

Marktsegmentatie: Kort gezegd is dit een indeling van de markt in verschillende doelgroepen en doelgebieden.

Hoe groot kan het schermen worden in Nederland / Sportland? Het gaat hierbij om demografische, geografische, psychografische en gedragscriteria. Binnen deze criteria zijn subcriteria te onderscheiden. Uiteindelijk kan met deze criteria een bepaalde groep binnen de totale markt worden omschreven, waarna de marketingmix perfect op deze groep is af te stemmen.

Op dit moment is de Demografische Segmentatie actueel: Demografische criteria zijn goed bruikbaar omdat ze gemakkelijk te meten en te verzamelen zijn zoals bewezen in Hoofdstuk 3 pagina 10. De begrippen zijn niet abstract en worden vaak geregistreerd bij allerlei instanties. Uitgaande van de bekende cijfers het praktische 'Witte Vlekkenplan' van Géorge Derop van SV Déropement (https://www.knas.nl/witte_vlekkenplan) blijkt dat er een marktpotentieel aanwezig kan zijn van ca 1‰ van de bevolking in een adherent gebied. Op die basis is een rekensom snel gemaakt: 1.200.000 gedeeld door 1000 is 1.200 schermers wat een significante uitbreiding van de KNAS zou inhouden. Direct roept dit ook de vraag op hoe het mogelijk is dat zowel Zaïr als Trefpunt slechts 102 leden tezamen hebben.

Een andere benadering is de marktgrootte te benaderen als het totaal van de aangesloten leden bij de sportbond. Het totale ledental van de sportbonden bedraagt in 2013: 4.776.340 leden en 1‰ daarvan betekent 4.776 leden voor heel Nederland binnen dit aangesloten ledental. Deze benadering kan gekozen worden voor de markt die al reeds een sport beoefenen. Vanaf de leeftijd van 12 jaar is er sprake van een verdringingsmarkt: bijvoorbeeld een oorspronkelijke voetballer gaat schermen. Het totaal aan bij de NOC*NSF aangesloten leden blijft gelijk alleen het ledenaantal van het schermen stijgt dan ten koste van, indie geval, voetbal.

Voor het Rijnmondgebied is in het voorgaande hoofdstuk aangegeven dat op basis van geografische segmentatie en ervaring er ruimte is voor zes schermverenigingen i.p.v. de huidige twee. De huidige verenigingen lijken met circa vijftig leden stabiel en als dit mag worden geëxtrapoleerd naar zes dan betekent dit driehonderd schermers i.p.v. honderd in het Rijnmond gebied.

Driehonderd is niet in overeenstemming met het 'Witte-Vlekkenplan' omdat dat plan uitgaan van adherente bevolking en niet segmenteert op o.m. psychografische factoren.

Wat de markt betreft oftewel het adherente gebied in aantal inwoners, geldt het volgende: Het aantal inwoners van Rotterdam stijgt nauwelijks. In 2012 kwamen er volgens het Centrum voor Onderzoek en Statistiek (COS) slechts 72 Rotterdammers bij. In totaal woonden er op 1 januari 616.528 mensen in de Maasstad oftewel het eigelijke centraal gelegen Rotterdam.

Dat de groei van de bevolking zo laag is, komt vooral doordat Rotterdam in 2013 zo'n tweeduizend Nederlandse inwoners minder telde dan een jaar eerder. Het aantal niet-westerse en westerse allochtonen nam wel toe, waardoor het totale aantal bewoners alsnog groeide.

Kralingen-Crooswijk kreeg er het afgelopen jaar de meeste inwoners bij: zo'n 371. De grootste daler onder de deelgemeenten was Rotterdam-Noord, waar bijna 200 mensen vertrokken. Volgens het COS zijn de verschillen tussen deelgemeenten klein.

Afkomst	1995	2000	2005	2010	2014
Aandeel autochtonen	64,5%	59,4%	54,3%	55,0%	51,1%
Totaal aandeel allochtonen	35,5%	40,6%	45,7%	45,0%	48,9%
aandeel Surinamers	7,8%	8,5%	8,8%	8,4%	8,5%
aandeel Turken	6,0%	6,8%	7,6%	7,5%	7,8%
aandeel Marokkanen	4,1%	5,1%	6,1%	6,1%	6,7%
aandeel Antillianen	2,0%	2,7%	3,4%	3,2%	3,8%

Als we bovenstaande grafiek (<http://rotterdam.buurtmonitor.nl>) bezien dan blijkt de samenstelling van de bevolking voor globaal de helft te bestaan uit allochtonen.

De psychografische en gedragscriteria: Psychografisch: Gedrag dat niet te voorspellen is aan de hand van de voorgaande segmentatie-criteria. Het is vaak gedrag dat onder bepaalde omstandigheden wijzigt zoals de groei van de allochtone bevolking voor wie de cultuur van de schermsport niet eigen is. Op grond van deze marktsegmentatie mag de bevolking als adherente voor het schermen al worden gehalveerd.

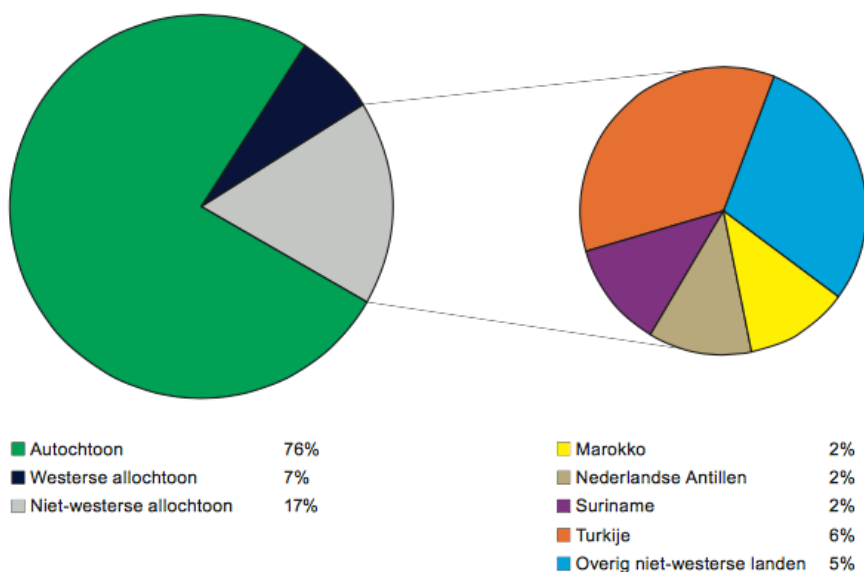
Verder denken we bij gedragscriteria aan de bekendheid met het schermen, de loyaliteit en de bereidheid om de sport te gaan beoefenen. Het is namelijk niet zo dat de bevolking in het adherente gebied geen sportbehoefte heeft. Zij doen andere sporten en zouden meer bekend moeten geraken met de schermsport teneinde in staat te zijn om dat te kunnen vergelijken met hun huidige activiteiten.

Naast het grote aandeel van allochtone bevolking in het Rijnmondgebied speelt hierbij het percentage huishoudens met een laag inkomen een beperkende rol om hun kind te kunnen laten schermen.

Inkomensbeperking, culturele verschillen, één ouder gezinnen zijn sociale factoren welke van grote invloed zijn op de bereidheid van de ouder een kind te stimuleren om te gaan schermen voor zover de ouders daarmee bekend zijn. Zeker is er ook sprake van kindproblematiek. Voor de periode van 2012 t/m 2017 schat het SCP de gemiddelde groei van het beroep op jeugd- zorgvoorzieningen op 2,2% per jaar. Dit wordt gesteld voor de regio Rijnmond maar geldt meer specifiek voor Rotterdam. Als gezegd is het inkomen hier debet aan. Onderstaande grafiek toont het centrum van Rotterdam qua inkomen:

Particuliere huishoudens met lage, midden- en hoge inkomens ¹⁾ in Rotterdam, in 2000 t/m 2012													
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Laag	55%	56%	55%	55%	54%	54%	54%	54%	54%	53%	53%	53%	53%
Midden	32%	32%	32%	33%	33%	33%	33%	33%	33%	33%	33%	34%	33%
Hoog	13%	12%	12%	12%	13%	13%	13%	13%	13%	13%	13%	13%	14%
Idem gestandaardiseerd ²⁾													
Laag	51%		52%	52%	51%	51%	51%	51%	51%	51%	51%	51%	51%
Midden	34%		33%	34%	34%	34%	34%	34%	34%	34%	34%	34%	33%
Hoog	15%		15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	16%	15%	16%
¹⁾ Percentage huishoudens met een besteedbaar huishoudensinkomen waarmee het tot de 'onderste' 40 % respectievelijk de 'middelste' 40 % respectievelijk de 'bovenste' 20 % van de Nederlandse inkomensverdeling behoort.													
²⁾ Gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden.													
Bron: CBS, Regionaal Inkomens Onderzoek, bewerking OBI													
Sinds begin 2013 voert het RSO-diensten centrum Onderzoek en Business Intelligence de werkzaamheden uit van het COS, de SWA en de onderzoekafdelingen van de GGD, 08-12-14 (A38)													
Feitenkaart RIO Rotterdam en regio 2011													
Feitenkaart Inkomensgegevens Rotterdam op deelgemeente- en buurtniveau 2011													
Statline CBS													

In de gemeente Vlaardingen zijn de inkomens beter omdat 41% in de lege inkomensklasse zit en liggen de verhoudingen allochtonen en autochtonen anders:

Figuur 2.2: Etniciteit van de inwoners van Vlaardingen op 1 januari 2008 (Bron: CBS StatLine, 2009)

Het Trefpunt zal vanuit het autochtone (*Autochtoon: iemand is autochtoon als beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het land waar iemand zelf is geboren (definitie CBS)*) karakter minder moeite hebben met het aanspreken van de markt omdat deze markt verhoudingsgewijs groter en rijker is dan die van centraal Rotterdam.

SWOT-Analyse

Hoe ziet de SWOT-analyse eruit?:

Strenghts - de sterke punten van een organisatie zelf (Intern)

Weaknesses - de zwakke punten van een organisatie (Intern)

Opportunities - de kansen van een organisatie (Extern)

Threats - de bedreigingen van een organisatie (Extern)

Sterkten: De sterkte van de organisatie van een schermvereniging wordt bepaald door het bestuur en haar leden. Het bestuur zorgt voor de structuur in de invulling van voorzitter, secretaris en penningmeester. Zij stimuleert de leden zowel als ouders van leden om bepaalde taken op zich te nemen in jeugdbegeleiding, vervoer, feestcommissie, materiaal. De maitre is een aparte entiteit. Hij is in hoge mate verantwoordelijk voor het plezier van de leden en ouders in de lessen, opleiding, ledenvolume, continuïteit en mede stimulering als eerder omschreven.

Aldus is dit geregeld bij Trefpunt die in continuïteit in 2015 haar 50-jarig lustrum kan vieren.

Zwakheden: 1.: Het bestuur zou meer belangstelling van de vereniging kunnen hebben in haar taken. Hoewel er altijd aandacht aan wordt geschonken in de ALV is het blijkbaar moeilijk om overige leden en/of ouders te betrekken in de werkzaamheden van het bestuur. Eigenlijk moet het besturen aantrekkelijker worden gemaakt. 2.: De leden zijn voor het overgrote deel ouder en behoren merendeels tot de veteranen. Een verjonging van het ledenbestand is wenselijk om de continuïteit te waarborgen. 3.: Als leraar ben ik zelf 'niet de jongste' en hoop ik nog tenminste 5 jaar actief te blijven met vele initiatieven en misschien daarna nog 5 jaar. De realiteit is gewerkt moet worden aan vervanging. 'Een goed manager maakt zichzelf overbodig' hetgeen ook noodzakelijk is.

Kansen: 1.: De bevolking in Vlaardingen / Schiedam is gunstig in samenstelling. Trefpunt moet in volume kunnen groeien. 2.: Met dat er meer kinderen komen, komen er ook meer ouders welke een gering deel van hun tijd zouden willen participeren op de scherm-avond zelf maar ook in meer 'plezierig-bestuurbare' taken. 3.: Zowel Mady Hogenboom als Ynet van der Veen zijn in opleiding voor schermleerleraar niveau 3 (Pivot) waarmee ook mijn taken als leraar kunnen worden verlicht en later mogelijk zelfs worden overgenomen. 4.: Trefpunt kan overwegen een dependance te starten op een andere lokatie om daarmee hun ledenaantal te verdubbelen.

Bedreigingen: 1.: Het bestuur is al jaren hetzelfde qua samenstelling. Dynamiek is niet altijd even gemakkelijk. Zij hebben een zeer goede staat van dienst en waarom zou je dan ook veranderen? Bovendien geeft organisatorisch elke verandering weerstand. Het bestuur doet het uitstekend maar mag niet inslapen. Betrokkenheid van anderen kan tot nieuwe inzichten leiden maar dan moeten die anderen wel kunnen worden geïnteresseerd. 2.: Een vereniging zonder bestuur is afhankelijk van initiatieven vanuit de eigen vereniging teneinde de continuïteit te waarborgen. Bij SV Zaïr is er geen ander bestuur dan de Maître Chakib Zaïr. De geschiedenis leert dat dit zeer bedreigend is i.z. het voortbestaan.

Strategie:

Wat is een succesvolle marktbenadering en wat niet? Iedere schermleerders die te maken heeft met schermDemonstraties en schermclinics weet dat het effect in toestroom van potentiële leden nihil is.

Mady Hogenboom heeft een zestal lessen gegeven op de basisschool van haar eigen zoon. Haar lessen werden ondersteund door kuiken-klasgenoten t.w. haar zoon Loek Klaassen van Trefpunt en Branko Ketner van Zaal Zaïr. Zowel door de kinderen als door de leerkrachten werden deze lessen in hoge mate gewaardeerd. Echter geen van de kinderen kwam door deze lessen naar de schermzaal.

Zelf heb ik na tientallen demo's en clinics ook zelden respons gehad van deelnemers die zich later aanmelden bij de schermvereniging. De recente driedaagse clinics op het Marnix Gymnasium Rotterdam gaven geen respons in leden-aanwas. Natuurlijk worden alle inspanningen geëvalueerd en de reacties zijn altijd enthousiast positief maar geen resultaat.

Wel zijn de clinics verbeterd in die zin dat we er aan denken om de deelnemers ook een herinnering te geven na afloop in de vorm van foto's en film. Ook krijgen zij de brochure mee over het schermen met daarin de adressen van Trefpunt en Zaïr. Deze folder geeft zelfs de mogelijkheid om een maand het schermen te komen proberen bij Trefpunt of 1x bij Zaïr maar dan nog blijft resultaat uit. De clinics worden betaald door de organisatie van de deelnemers. D.w.z. de school of het bedrijf en financieel is er geen probleem maar er is hierdoor geen leden aanwas.

Ik ben zelf ooit gaan schermen omdat ik nieuwsgierig was geworden door een mede student en vroeg mij toen af wat de reden is geweest van de meerderheid van de schermers om ooit te gaan schermen. Dit bleek een cursus te zijn. De meeste schermers waren lid geworden nadat zij een cursus hadden gevolgd. Een betaalde cursus wel te verstaan. Ik heb recent een cursus geschreven en gegeven. Kosten € 60,- De uitkomst is positief: vijf nieuwe leden.

Voordat er een cursus gegeven kan worden moet deze bekend worden gemaakt. Hiervoor zijn scholen benaderd: flyers, folders, etc. Heel veel moeite wat, achteraf gezien, nutteloos is gebleken. In de evaluatie bleek een krantenartikel het

effectieve middels te zijn geweest. Zodra wij weer een nieuwe cursus starten in februari, zal, deze maand januari, hier de aandacht naar uitgaan waarbij ook de kabelkrant op de lokale nieuwszender niet vergeten zal worden.

Met een extra cursus avond komt er ook een tweede schermavond in zicht. Op dit moment geeft Trefpunt op één avond les en er is meer flexibiliteit nodig voor de schoolgaande jeugd om deze te behouden. Door de samenwerking kunnen zij ook bij Zaïr schermen maar dan missen zij hun sociale contacten van de eigen vereniging en zien we dat daar, om die reden, weinig gebruikt van wordt gemaakt. Wel de jonge wedstrijdschermers zien deze mogelijkheid en gebruiken die ook.

Er is een samenhangende groep van dezelfde school en dus is het extra moeilijk deze te behouden terwijl zij tentamens en andere dwingende redenen hebben waardoor zij op de dinsdag verhinderd kunnen zijn.

Als aangetoond in de leeftijd-samenstelling zijn beide schermverenigingen aan het verouderen en is er behoefte een nieuwe instroom.

Mady Hogenboom was op de basisschool in het juiste marktsegment aan het werk. Zij heeft dit uitstekend gedaan met steun van Trefpunt en hiervoor zeer veel waardering ontvangen maar als gezegd, is er geen ledenaanwas uit naar voren gekomen. Met name kinderen in de leeftijd van 6 jaar hebben nog geen sportkeuze gemaakt en zijn nog niet ingeschreven bij een andere sportvereniging. Dit is een deelmarkt die een gerichte aanpak verdient:

Om dit wel te realiseren is het de moeite waard om een speciale 'Kindercursus Schermen' te geven. Evenals de algemene cursus moet deze cursus ook gewoon betaald worden om reden van het dekken van de kosten enerzijds maar vooral omdat hetgeen gratis wordt gegeven geen waarde heeft voor leden-aanwas. Deze laatste reden is de belangrijkste: **Als het geld kost heeft het waarde**. Dat is ook de reden dat scherm demonstraties en clinics geen ledenaanwas veroorzaken. Ouders die de Kindercursus Schermen willen betalen zorgen er ook voor dat hun kind tijdig op de cursus aanwezig is, zullen helpen met aankleden, etc. Wel kan er gezorgd worden voor een instapprijs door ook de cursus niet in 10 lessen te geven voor € 60,- maar in 6 voor b.v. € 30,-

Het algemene en erkende probleem bij kinderen op de basisschool is het volgende: De kinderen van nu beschikken over een verminderde conditie, motorische handigheid en lenigheid beschikken om reden van het minder buiten spelen, minder bewegen door computers en op 46% van de basisscholen worden de lessen in bewegingsonderwijs niet door vakdocenten gegeven. (uit studies (Collard uit 2010 e.a. publicatie ASM) Een schermleerleraar is in zijn hoedanigheid een vakdocent en kan de kinderen op plezierige wijze laten kennismaken met het schermen. Uit ervaring weten we de hoge waardering hiervoor en dat er geen leden uit voorkomen maar wel de mogelijkheid om bijvoorbeeld toestemming te krijgen om een brief te mogen meegeven gericht aan de ouders waarbij beschreven wordt wat hun kind heeft beleefd. Ook zit daar een 'bon' bij ingesloten

voor een kennismaking avond op de schermvereniging en voorlichting over de komende 'Kindercursus Schermen'. Een voordracht hierover op een ouderavond zal ook een goede bijdrage zijn. Mady Hogenboom is op de goede weg in de marktbenadering van de allerjongsten die voor de schermsport kunnen worden geïnteresseerd.

Conclusies

Groei wordt niet alleen bepaald door het aantal inwoners maar meer door de samenstelling er van.

De voornaamste adherente gebieden van de schermvereniging bevindt zich binnen een geografische straal van 3 tot 5 km.

Groei van bestaande verenigingen is mogelijk door betaalde schermcursussen te geven voor 12 jaar en ouder in 10 lessen en een betaalde Kinder-Schermcursus in 6 lessen.

Continuïteit van verenigingen worden bepaald door leden- en bestuurlijke initiatieven. Een schermleerleraar is tijdelijk en als hijzelf de vereniging is, is die vereniging dat ook.

Schermlinics en Schermdemonstraties leiden niet tot leden-aanwas omdat wat gratis is, niet tot de waardering leidt met een wens tot verdieping als gevolg.

Groei is mogelijk door dependances van de bestaande schermvereniging te vormen op een nieuwe locatie eventueel financieel ondersteund met het 'Witte-Vlekkenplan' van Géorge Derop / KNAS.

Groei is mogelijk door het oprichten van een nieuwe schermvereniging op een nieuwe locatie eventueel financieel ondersteund met het 'Witte-Vlekkenplan' van Géorge Derop / KNAS.

Gebruik van de financiële ondersteuning met het 'Witte-Vlekkenplan' van Géorge Derop / KNAS is afhankelijk of deze organisatie een verenigingsgrootte accepteert van 50 à 60 leden zonder sancties op uitblijvende groei op een bepaalde locatie.

De invulling van het 'Witte-Vlekkenplan' van Géorge Derop / KNAS is behalve van adherent gebied in aantallen inwoners afhankelijk van de samenstelling er van.

In de spiegeling van de hypothese van pagina 2 meen ik aan de vraagstelling te hebben voldaan in de beantwoording hoe een schermvereniging kan groeien in het algemeen en in het bijzonder voor de regio Rijnmond.

Bronvermelding voor zover niet direct in de tekst vermeld:

Oratie Koen Breedveld dd. 16-04-2014: Publicatie 16 april met downloadable rede op: http://www.mulierinstituut.nl/actueel/nieuwsoverzicht/oratie-koen-breedveld_bijzonder-hoogleraar-sportsociologie-en-sportbeleid.html

Schermverenigingen in Nederland: <https://www.knas.nl/verenigingenlijst>

Boekje over schermen: <http://www.aewschermen.nl/new/uploads/DOCUMENTEN/BoekjeOverSchermen.pdf>

Buurtgegevens Gemeente Vlaardingen en Maasluis: <http://maassluis.straatinfo.nl/buurtgegevens/Statenbuurt+-+Gemeente+Vlaardingen/>

Betekenis en definitie: <http://www.betekenis-definitie.nl/autochtoon>